

JSEM SENIOR A POTŘEBUJI PODPORU A POMOC

Jakou pomoc mohu využít?

V situaci, kdy se necítíte být zcela soběstačný a potřebujete pomoc, můžete využít buď neformální podpory blízké osoby či asistenta sociální péče, nebo můžete vyhledat profesionální **sociální služby**.

Sociální služby jsou poskytovány formou **ambulantní, terénní** nebo **pobytovou**. Ambulantní forma znamená, že budete docházet do zařízení poskytovatele sociální služby, který Vám pomáhá, bydlet však budete stále doma. V případě terénní formy Vás budou pracovníci služby navštěvovat a pomáhat Vám ve Vašem domácím prostředí. Pobytovou formu má sociální služba tehdy, když žijete přímo v jejím zařízení zajišťujícím Vám potřebnou podporu a péči.

Co je sociální služba?

Sociální služby nabízejí pomoc a podporu lidem v nepříznivé životní situaci. Jsou poskytovány různým skupinám osob se zaměřením na jejich potřeby, tedy například **se zaměřením na potřeby seniorů**.

Veškeré náležitosti upravuje Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v platném znění a prováděcí vyhláška č. 505/2006 Sb.

Služby jsou poskytovány v rámci soukromoprávního vztahu mezi poskytovatelem (službu nabízí) a uživatelem (službu užívá). Tyto strany uzavírají **smlouvu o poskytnutí sociální služby**.

V takové smlouvě je minimálně uvedeno, kolik služba stojí, kde je poskytována, jaké jsou možnosti ukončení smlouvy apod. Sociální službu lze poskytovat **pouze na základě oprávnění, které vzniká rozhodnutím krajského úřadu o registraci služby**.

Co je registrace a proč je důležitá?

Pokud někdo poskytuje svým klientům sociální poradenství, aktivizační nebo terapeutické činnosti, pomoc při zajištění bydlení, stravy, hygieny a vůbec péče o sebe, **jedná se o sociální službu**. K jejímu poskytování je nutné mít oprávnění, tedy registraci.

Registrovaná služba musí **splnit celou řadu zákonných podmínek** a podléhá **státní kontrole v podobě inspekce poskytování sociálních služeb**. Takto je sledována kvalita služeb, zajištění adekvátních hygienických, materiálních a technických podmínek, dále i odbornost personálu a nepřekračování maximální povolené úhrady za poskytování služby.

Jak zjistím, jestli je služba registrovaná?

O tom, jestli služba má anebo nemá registraci, se můžete informovat například u **sociálních pracovníků** ze sociálního odboru **obecního úřadu obce s rozšířenou působností**. Informace zjistíte také na Odboru sociálních věcí Krajského úřadu Středočeského kraje. Na

internetu lze dohledat informace o registraci sociálních služeb v **Registru poskytovatelů sociálních služeb v ČR.**¹

Co je neregistrovaná služba?

V případě, kdy služba, respektive její poskytovatel, **nemá potřebné oprávnění** poskytovat sociální službu, a přesto běžně zajišťuje péči klientům, poskytuje sociální službu **neregistrovanou**. Může se jednat například o ubytovací zařízení, které se prezentuje jako hotel, penzion či domov pro seniory. Tyto služby často inzerují nadstandardní péči. **Nepodléhají však inspekci poskytování sociálních služeb, a proto lze jen stěží garantovat jejich kvalitu,** zahrnující úroveň odborné péče, přiměřenou cenu a další skutečnosti.

Neregistrovaná zařízení sice nepodléhají přímé státní kontrole, hrozí jim však sankce za porušování zákona, jelikož **žádná sociální služba nesmí být poskytována bez řádné registrace.** Registraci služby (zařízení) může kontrolovat krajský úřad, a to jak z vlastní iniciativy, tak i na základě podnětu jakékoliv osoby. Za neoprávněné poskytování sociálních služeb může být uložena pokuta. **Každý se může obrátit na krajský úřad s oznámením, že se s takovou službou setkal.**

Jaké registrované sociální služby pro seniory existují?

Jako senior můžete využít například **poradenství, pečovatelskou službu, sociálně aktivizační služby pro seniory, denní či týdenní stacionáře, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem**

¹ Registr poskytovatelů sociálních služeb v ČR je dostupný z: <http://iregistr.mpsv.cz>

apod. Takové služby vám pomohou zajistit nebo zprostředkovat například **kontakt se společenským prostředím, aktivizační činnosti, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv a při obstarávání osobních záležitostí, ubytování, stravu, pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu a při osobní hygieně.**

Kde a jak si mohu vybrat vhodnou sociální službu?

Když hledáte sociální službu, která by pro Vás byla vhodná, můžete zkontaktovat **obecní úřad**. Máte právo **požádat obec** (ve které máte trvalý nebo hlášený pobyt) o zprostředkování poskytnutí sociální služby nebo o zajištění kontaktu s poskytovatelem takovéto služby. Další informace lze vyhledat také **na internetu**, konkrétně v Registru poskytovatelů sociálních služeb ČR, na stránkách obcí a krajů, anebo přímo na stránkách jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb. **Každý poskytovatel má totiž povinnost zajišťovat dostupnost informací o poskytovaných službách.**

Nespoléhejte se pouze na fotografie uveřejněné na webových stránkách anebo na letácích. Nejlépe si **službu prohlédněte** nebo si zkuste **zjistit reference** na poskytovatele ve svém okolí tak, abyste skutečně mohli posoudit, zda je pro Vás daná služba tou nejvhodnější. **Každý poskytovatel má povinnost poskytnout Vám bezplatné základní sociální poradenství** (tedy nejen svým klientům, ale například také odmítnutým zájemcům službu).

Jak by měla kvalitní sociální služba vypadat?

Konkrétní rozsah poskytované služby je stanoven ve smlouvě o poskytnutí sociální služby, kterou uzavírá poskytovatel s uživatelem. Proto je velice důležité **řádně prostudovat smlouvu**, případně se o **obsahu smlouvy poradit** s někým blízkým, anebo se sociálním pracovníkem na obecním úřadě obce s rozšířenou působností.

U registrovaného poskytovatele se Vám vždy musí věnovat **kvalifikovaný personál**, který zajišťuje základní služby definované zákonem. Mezi **základní činnosti** např. domovů pro seniory patří mimo jiné **ubytování, strava, pomoc při osobní hygieně**.

Poskytovatel Vás **v žádném případě nemůže nutit k odevzdání majetku či k předání přístupu k Vašemu účtu**.

Kolik stojí sociální služby?

U registrovaného poskytovatele jsou ze zákona **garantovány maximální výše plateb za služby**. Jejich výši naleznete ve Vyhlášce č.505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Mimo jiné jsou zde i uvedeny sociální služby, které jsou poskytovány zdarma.

Celková úhrada za stravu a ubytování (v Domovech pro seniory a v Domovech se zvláštním režimem) musí být vždy individuálně stanovena s ohledem na Vaše příjmy tak, aby Vám **po zaplacení zbylo min. 15 % Vašeho příjmu pro Vaše další potřeby**.

Nízký příjem není dle zákona důvodem pro odmítnutí zájemce o službu. U **terénních a ambulantních** služeb je Váš příjem spolu s priznaným příspěvkem na péči **limitem rozsahu** poskytované služby, tedy počtu poskytnutých intervencí.

Kam se mohu obrátit v případě nespokojenosti se sociální či jinou službou?

V případě, že nejste spokojeni s poskytováním sociálních služeb, popř. je Vám poskytována služba v rozporu se zákonem (např. bez registrace), máte právo na takovouto službu podat stížnost. Stížnost můžete řešit přímo s poskytovatelem dané služby, dále se můžete obrátit na **sociální odbor obce**, popř. na **Krajský úřad Středočeského kraje** (Odbor sociálních věcí), nebo přímo na **inspekci krajské pobočky Úřadu práce (ÚP)** se sídlem v Příbrami.

Kde získám další informace?

Potřebujete-li další informace, neváhejte se kdykoliv obrátit na sociální pracovníky obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, popř. **na pracovníky Krajského úřadu Středočeského kraje (Odboru sociálních věcí), Zborovská 11, 150 21 Praha 5, <http://www.kr-stredocesky.cz/>, tel.: 257 280 111.**

Informace můžete také získat na stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (www.mpsv.cz), kde je mimo jiné naleznete tzv. **desatero pro seniory**.

http://www.mpsv.cz/files/clanky/18960/TZ_290814a.pdf